

HØRINGSNOTAT

Kontor/afdeling
Center for erhverv og EU

Dato
17. februar 2025

J nr. 2024 - 2276
/ MRJN, KGJN, EKM

Høringsnotat om forslag til bekendtgørelse om tilskud til CO₂-reduktioner i CO₂-intensive virksomheder

Forslag til bekendtgørelse blev sendt i ekstern høring den 28. november 2024 med frist for afgivelse af høringssvar den 3. januar 2025.

Der er modtaget i alt 8 høringssvar.

Følgende høringssvar har afgivet bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet:

Biogas Danmark, Crossbridge Energy, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Tegl, Klimabevægelsen, Landbrug & Fødevarer og Marine Ingredients Denmark.

I det følgende vil de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger. Bemærkningerne er markeret med kursiv. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på høringssportalen.

Biogas Danmark (BD)

BD finder det beklageligt, at der lægges op til, at der ikke kan ydes støtte til udskiftning, der indebærer, at efter-situationen består af gaskedel. **BD** mener ikke, at al gas er fossil og foreslår, at der gives mulighed for tilskud til investeringen, når der er tale om VE-gas i form af biogas eller biometan. **BD** foreslår endvidere, at det i bilagene 2-4 tilføjes, at udslippet af CO₂ ved anvendelse af biogas er 0. **BD** anfører desuden, at skifte til anvendelse af biogas frem for fossil naturgas i mange tilfælde er den eneste måde, som virksomheder kan foretage et grønt valg og dermed reducere CO₂-udslippet på, hvorfor der bør være mulighed for at yde tilskud til udgifter forbundet med skifte til biogas, da dette vil bidrage til en markant reduktion af CO₂-udslippet.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det i aftale om udmøntning af omstillingsstøtten fra Grøn skattereform for industri mv. af 19. marts 2024 blev besluttet, at Investeringsstøtten udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen. Indenfor Erhvervspuljen er det ikke muligt at søge tilskud til udskiftning til en ny gaskedel, uanset om gaskedlen anvendes til naturgas eller biogas. Det bemærkes ligeledes, at Erhvervspuljen ikke omfatter tilskud til driftsomkostninger, f.eks. køb af biogascertifikater. Erhvervspuljen yder endvidere ikke tilskud til opførelse af nye anlæg, der producerer biogas.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Crossbridge Energy (CE)

CE indleder sit hørings svar med at gøre opmærksom på, at der er en lang række udfordringer forbundet med reduktionsprojekter hos raffinaderierne, som udkastet til bekendtgørelse ikke tager højde for, og at det ikke er overensstemmende med hensigten bag allokeringen af støttemidler til omstillingen af industrien, hvorfor der bør foretages nødvendige justeringer i bekendtgørelsen. **CE** anfører, at grundudfordringen med puljen er afskæringen fra at modtage betydelige støttemidler til projekter med stort reduktionspotential, da rammesætningen ikke tager højde for den store egenproduktion af raffinaderigas, som dannes uundgåeligt i raffineringsprocessen, og derfor ikke er en del af den politiske forudsætning om frigørelse fra russisk gas.

CE anfører videre, at den manglende distinktion mellem naturgas og raffinaderigas i praksis medfører, at raffinaderier ikke kan opnå en passende kompensation gennem tilskudsordningen til omstillingen væk fra fossile brændsler, hvorfor raffinaderigas bør behandles separat frem for at blive sidestillet med naturgas.

CE oplyser, at det kræver indgående kendskab til raffinaderiets processer, håndtering af den samlede projektportefølje samt indsigt i virksomhedens samlede investeringsplan, hvilket en myndighed ikke har, hvilket er et eksempel på, at rammene fra Erhvervspuljen ikke kan overføres, uden at der tages hensyn til den type af virksomheder, der bliver pålagt afgiften og derfor skal have mulighed for at benytte støttemidlerne til at gennemføre de nødvendige reduktionsprojekter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det i henhold til statsstøtte-reglerne ikke er muligt at yde tilskud til etablering af anlæg, der anvender fossile brændsler, herunder raffinaderigas. Raffinaderigas anses for en selvstændig fossil energiart og ikke som naturgas. Statsstøttere reglerne giver ikke mulighed for at støtte nye anlæg, som anvender fossile brændsler, der opstår som spildprodukter i produktionen.

Derudover finder **CE** det dybt problematisk og uacceptabelt, at det som udgangspunkt antages, at en given investering under denne støtteordning under alle omstændigheder vil blive foretaget i fremtiden i et kontrafaktisk scenarie, hvilket ikke er tilfældet, da der er projekter, der påvirker anlæggene i et sådant omfang, at disse ikke nødvendigvis er rentable uden støtten.

CE tilføjer, at andre projekttyper fritages for det kontrafaktiske scenarie, hvilket fører til en favorisering af visse projekter, herunder varmepumper, der i forvejen er begunstiget af en højere støttesats.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker hertil, at metoden for opgørelse af det kontrafaktiske scenarie følger af EU's statsstøtteregler. I henhold til statsstøttereglerne afhænger opgørelsen af det kontrafaktiske scenarie af den konkrete artikel i regelsættet, som et projekt hører under. Den konkrete metode for hvordan det kontrafaktiske scenarie opgøres og derved, hvordan de støtteberettigede omkostninger beregnes, fremgår af den specifikke artikel i statsstøttereglerne.

CE henviser til, at det ikke er muligt at modtage støtte til interne projekteringsomkostninger, som er omkostningstungt og afgørende i udviklingen af projekter for petrokemiske virksomheder ligesom, at der ikke kan ske anvendelse af prioriteringsfaktoren, hvilket gør puljen langt mindre attraktiv, hvilket i yderste konsekvens udfordrer mulighederne for at søge midler til reduktionsprojekter fra puljen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det i Aftale om udmøntning af omstillingsstøtten blev besluttet, at Investeringsstøtten udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen. Under Erhvervspuljens regler kan der i beregningen af et projekts støtteberettigede omkostninger ikke medregnes omkostninger til interne timer. Endvidere er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at en sådan mulighed vil forøge ordningens kompleksitet, både hvad angår dokumentation og administration.

For så vidt angår målgruppen for støttemidlerne, er **CE** enig i nødvendigheden af, at der fastsættes ansøgningsbetingelser, men finder de foreslåede grænser for lempelige, både i forhold til den gennemsnitlige CO₂-udledning for de berørte virksomheder og for bagatelgrænsen for tilsagnsbeløbet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker hertil, at afgrænsningen af målgruppen er fastsat ud fra den politiske aftale. Af aftalen fremgår "I fastlæggelsen af målgruppen vil der blive taget højde for at undgå, at virksomheder med meget små udledninger og dermed relativt lille absolut stigning i afgiftsbetaling indgår i målgruppen". Det vurderes, at grænsen på 1.500 ton CO₂ udelukker virksomheder med meget små udledninger fra at kunne søge tilskud.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det i udmøntningsaftalen fremgår, at støtten skal udmøntes inden for rammerne af det eksisterende set-up i Erhvervspuljen. I Erhvervspuljen er minimumsgrænsen for tilskud 10.000 kr.

Herudover anfører **CE**, at omstillingen af raffinaderiet i Fredericia er forbundet med enorme omkostninger og betydelig kompleksitet, og at den samlede støtte ikke står mål med den afgift, som pålægges, hvilket **CE** ikke finder i overensstemmelse med hensigten om at udvikle industrien i en grønnere retning frem for at afvikle danske virksomheder og danske arbejdspladser.

CE understreger, at omstillingsstøtten til de virksomheder, der har sværest ved at omstille sig ikke tilnærmelsesvist imødekommer behovet for de nødvendige investeringer tilstrækkeligt, og investeringer i effektivisering kan ikke nedbringe udledningen fra produktionen af brændstoffer fuldkommen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det med Aftale om en grøn skattereform for industri mv. blev aftalt at indføre en ny og ambitiøs CO₂-afgift. Aftalen skal give virksomhederne incitament og tid til at energieffektivisere, omstille sig og skabe forudsigelige rammevilkår. Samtidig blev der afsat et milliardbeløb frem mod 2030 til målrettet at understøtte den grønne omstilling af de virksomheder, der rammes hårdest af CO₂-afgiften, så det også kan betale sig at omstille for de virksomheder, som i dag har et højt CO₂-aftryk.

Herudover har **CE** følgende specifikke bemærkninger til udkastet:

§2 - Definition og afgrænsning for hhv. en optimering og en udskiftning bør præciseres. Når udstyr kan dække over alt fra komponent-niveau til hele anlæg, så kan der opstå tvivlsspørgsmål hos de virksomheder, som ønsker at gøre brug af ordningen. Det er svært at regne ud på forhånd, hvornår et projekt bliver regnet som en optimering og som en udskiftning. P-enhedsbegrebet, som anvendt i §2, stk.13 og §11, stk.7, litra b bør tilføjes listen. Det kunne f.eks. være fordelagtigt at udspecificere, at i det tilfælde, hvor en virksomheds produktion er opbygget af flere delanlæg, der regnes disse delanlæg som anlæg, ikke hele produktionsanlægget. Dvs. "Produktionsanlæg" kunne have et særskilt punkt, hvis det ikke er sammenfaldende med P-enhedsbegrebet. "Kedel" som begreb bør defineres specifikt, som noget der producerer varmt vand eller damp. Dette for at modvirke en eventuel forvirring om, hvorvidt procesovne er sidestillet med kedler, hvilket de ifølge vores dialog med Energistyrelsen ikke er.

For så vidt angår distinktionen mellem optimering og udskiftning af udstyr, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der ved en udskiftning skal være tale om udskiftning af hovedkomponent i anlægget og ikke delkomponenter. Dette vil blive tydeliggjort i ansøgningsvejledningen.

Det bemærkes endvidere at en p-enhed skal forstås som virksomhedens produktionsenhed, som er den geografiske adresse, hvor en given virksomhed udøver aktivitet. Definitionen af p-enhed vil blive tilføjet i § 2.

For så vidt angår CE's bemærkning vedr. sidestilling af gasovne med gaskedler bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at gasovne ikke er sidestillet med gaskedler. Det betyder, at de fastsatte standardforudsætninger for gaskedler ikke gælder for gasovne. Gasovne opgøres via fakturaer, målinger eller teoretiske beregninger. Det bevirker samtidig, at der godt må laves optimeringer af gasovne.

§6 - Ansøgningsmateriale, ansøgningskrav samt vejledning til rådighed bør stilles til rådighed minimum 14 dage før portalen åbner for at sikre gennemarbejdede ansøgninger.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har taget CE's vurdering til efterretning og vil således først åbne puljen 14 dage efter offentliggørelse af ansøgningsmaterialet.

§8 - Målgruppen for ansøgninger bør afgrænses således, at grænsen hæves fra 1.500 ton til minimum 10.000 ton CO₂.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til besvarelsen i forlængelse af CE's generelle bemærkninger

§10 - Der bør tages hensyn til raffinaderier, der som en uundgåelig del af produktionen har en betydelig egenproduktion af (fossil) gas. Da denne gas i sammensætning adskiller sig betydeligt fra eksempelvis naturgas/ledningsgas og LPG, og dermed ikke er et kommercielt produkt, er raffinaderierne nødsaget til som udgangspunkt selv at anvende gassen til energiformål for at undgå afbrænding i flammertårn, hvilket ikke er tilladt som en del af den løbende drift. Der bør differentieres mellem fossile brændsler, der sources eksternt, og dem der opstår som uundgåelige spildprodukter i virksomhedens egen produktionsproces.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til besvarelsen i forlængelse af CE's generelle bemærkninger

Da §10, stk.1, pkt. 2, henviser til udskiftning af udstyr, og det i stk. 3 ikke fremgår eksplicit, at den omtalte udskiftning skal være på anlægsniveau, for at stk.3, pkt. 1, træder i kraft, kan der opstå tvivlsspørgsmål for især raffinaderier om, hvorvidt alle projekter er udelukket, hvis der ikke konverteres til elektrolytisk brintproduktion og -forbrug. Hvis projekter på et raffinaderi, som bevirker eksempelvis en besparelse af energi i anlæg, der producerer brint, og en forøgelse af brintproduktionen uden samtidig forøgelse af energiforbruget og en hel eller delvis elektrificering af varmebehovet i alle delanlæg skal være tilskudsberettigede, anbefales en præcisering for at undgå tvivlsspørgsmål.

Til spørgsmålet om produktion af brint er omfattet af kravet om elektrolytisk brint, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at det vil bero på en konkret vurdering, som afhænger af projektypen. Hvis brintproduktionen skal støttes efter artikel 36 kræves det, at brintproduktionen overholder kravene i bekendtgørelsens §10 stk.4 nr.1, 2 og 3. Statsstøttereglerne (art. 36) giver mulighed for et tilskud op til 40 % af de støtteberettigede omkostninger for en stor virksomhed. Lever brintproduktionen ikke op til disse krav, vil støtten formentlig høre under artikel 38, hvor der maksimalt kan gives tilskud op til 30 % af de støtteberettigede omkostninger til en stor virksomhed. Dette vil blive udspecificeret i vejledningen.

De politiske beslutninger om udelukkelse af støtte til både optimering og udskiftning af gasfyrede kedler fratager raffinaderiet muligheden for at opnå støtte til at gennemføre en signifikant forbedring af energieffektiviteten i den essentielle dampproduktion med henblik på reduktion af CO₂ udledningen, hvilket er u hensigtsmæssigt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det er usikkert om projekter vedr. optimering af gaskedler, der anvender raffinaderigas, vil være støtteberettiget i henhold til statsstøttere reglerne. Det skyldes, at kravet i statsstøttere reglerne om mindre CO₂-udledning sandsynligvis ikke vil være opfyldt i forbindelse med optimering, så længe den sparede raffinaderigas fortsat vil være til stede på virksomheden i form af raffinaderigas, efter der er foretaget en optimering, og der dermed ikke er sket en reduktion i statsstøtteretlig forstand.

§11 - Den valgte formulering i punkt 1 kan føre til unødvendig usikkerhed omkring de kriterier, der skal opfyldes for, at der kan opnås tilsagn til et givet projekt, og i stk. 3 anbefales indsat eksempler for forståelsens skyld.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig, at den pågældende bestemmelse kan give grobund for unødvendig usikkerhed om hvilke vilkår, et givet projekt vil blive underlagt. Denne bestemmelse tages derfor ud af bekendtgørelsen. Hertil bemærkes, at de øvrige krav i bekendtgørelsen har til formål at sikre, at tilskuddet har en tilskyndelseseffekt.

§13 - Projekter med betydelige CO₂-reduktioner fra reduceret brændselsforbrug på raffinaderier er nødt til at inkludere investeringer, der konverterer overskydende raffinaderigas til andre energiprodukter, eksempelvis el og/eller flydende brændsler. Disse afledte projekter har typisk investeringsbehov i minimum samme størrelsesorden som den oprindelige optimering eller udskiftning af udstyr, som var nødvendig for at reducere energiforbruget til produktionen. Denne kompleksitet påvirker direkte behovet for støtte til et givet projekt. For udvalgte projekter vil tilskudssatsen på 500 DKK/ton CO₂ ikke være nok til at sikre maksimal udnyttelse af EU's støtte-regler, og prioriteringsfaktoren bør udvides til at omfatte specifikke projekter, hvor et overskud af egenproduceret brændsel skal håndteres ved hjælp af projektinvesteringer som følge af gennemførelsen af et CO₂-reducerende projekt, en optimering eller en udskiftning af et eksisterende anlæg. Det anbefales, at der tages højde for ny-anlæg, som typisk projekteres med en teknisk og økonomisk levetid på 20 år.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det i udmøntningsaftalen fremgår, at støtten skal udmøntes inden for rammerne af det eksisterende set-up i Erhvervspuljen. Erhvervspuljens støttesats på 500 kr. pr. reduceret ton CO₂ og de konkrete levetider, der anvendes i Erhvervspuljen, er således overført til Investeringstøtten. Levetiderne er fastsat som den tidsperiode, der vurderes at udgøre projektets fremrykning i forhold til, hvornår projektet ellers ville være blevet gennemført uden støtte. Levetiderne er således ikke baseret på projekternes tekniske eller økonomiske levetid. Der vil blive lavet en uddybende forklaring i vejledningen i forhold til valg af levetider.

§14 - De restriktioner, der udspringer af blandt andet det kontrafaktiske scenarie (§20) samt manglende mulighed for at søge midler til intern projektering (§23) og fuldt udbytte af prioriteringsfaktoren (Bilag 2) bevirker, at den faktiske støttesats på

det samlede projekt i praksis bliver betydeligt lavere, f.eks. vil et konkret projekt pga. ovenstående restriktioner føre til en de facto støtte på 19 procent frem for de angivne 30 procent.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til besvarelsen i forlængelse CE's generelle bemærkninger

§17 - Bagatelgrænsen for tildeling af støttemidler bør hæves til minimum 500.000 kroner med henvisning til, at midlerne skal tilfalde de virksomheder, der har sværest ved at omstille sig.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at Investeringsstøtten udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen, hvilket følger af den politiske udmøntningsaftale. Bagatelgrænsen for tilskudsbeløb er derfor fastsat med udgangspunkt i reglerne i Erhvervspuljen. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser i øvrigt til besvarelsen i forlængelse CE's generelle bemærkninger

§20 - Det findes uacceptabelt, at det som udgangspunkt antages, at en given investering under denne støtteordning under alle omstændigheder vil blive foretaget i fremtiden, og det understreges, at projekter på et raffinaderi kan have følgevirkninger på det resterende anlæg, der bevirker, at disse ikke var foretaget uden støttemidler. Det kræver indgående kendskab til raffinaderiets processer, håndtering af den samlede projektportefølje samt indsigt i virksomhedens samlede investeringsplan, hvorfor en given myndighed ikke har forudsætningen for at foretage denne vurdering. Samtidig må det konstateres, at nogle projekter er undtaget fra denne bestemmelse. Bevæggrunden for fritagelsen af netop disse typer projekter er svær at motivere, og det leder til unødigt favorisering af især varmepumpe-projekter, der i forvejen kan opnå en markant højere støtteprocent end andre typer projekter.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til besvarelsen i forlængelse CE's generelle bemærkninger

§21 – Det er uforståeligt, at det er muligt at modtage støtte til leasing af udstyr, som udover at være et fordyrende element også er forbundet med risiko for, at reduktionerne ikke opretholdes efter leasingsaftalens udløb.

For så vidt angår CE's kritik af, at udgifter til leasing er støtteberettiget, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at muligheden for at anskaffe udstyr via finansiel leasing efterspørges af markedet. Der gøres endvidere opmærksom på, at det i bekendtgørelsen fremgår, at der alene ydes tilskud til leaset udstyr, såfremt virksomheden overtager udstyret, når leasingaftalen udløber.

§23 - Behovet for at undgå utilsigtede høje tilskudsudbetalinger fra bevidst overestimerede omkostninger til internt arbejde i forbindelse med projekteringen af støttede projekter anerkendes, men betyder, at man ikke kan få godtgjort en betydelig del af

udgiften til ansøgte projekter, da projektudvikling, herunder udarbejdelse af ansøgningsmateriale og projektering samt ansøgninger om miljøgodkendelse i overvejende grad udføres af interne specialister, og at det grundet de meget specielle forhold på raffinaderier typisk ikke er muligt at udlicitere dette arbejde til rådgivende ingeniører, uden at det samtidig påvirker både kvalitet og omkostninger i negativ retning. Det understreges, at det ikke er unormalt, at udviklingen af projekter tegner sig for op mod ti procent af den samlede omkostning, og det anbefales, at bestemmelsen ændres således, at der er en mere lige og retfærdig behandling af virksomhederne i forbindelse med projektudviklingen. Behovet for at undgå utilsigtet høje tilskudsudbetalinger imødekommes til dels af forslaget om at hæve ansøgningsrestriktionerne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til besvarelsen af mulighed for at omfatte interne timer i de støtteberettigede omkostninger tidligere i høringsnotatet.

§26 - Af stk. 3 fremgår, at kun projekter, der konverterer fra naturgas til el, fjernvarme, biomasse og brint kan opnå en tilskudsforhøjelse udmøntet i prioriteringsfaktoren, og at denne prioritering er overført direkte fra Erhvervspuljen som konsekvens af den politiske aftale. Denne opprioritering af naturgasprojekter er forvridende for raffinaderiers mulighed for at opnå tilstrækkelig støtte til at gennemføre projekter, der vil kunne reducere CO₂-emissionsniveauet fra den danske industri betydeligt, og der tages i opsætningen af prioriteringsfaktoren ikke tilpas hensyn til kompleksiteten af den opgave, der pålægges raffinaderierne for at opnå en betydelig CO₂ reduktion for at modvirke det signifikant øgede afgiftstryk, der opstår som konsekvens af grøn skattereform.

CE efterspørger, at prioriteringsfaktoren, som øger det økonomiske incitament for konverteringer fra naturgas til el, biomasse eller brint, udvides til også at omfatte øvrige fossile brændsler. Hertil bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at det i 'Aftale om udmøntning af omstillingsstøtten' blev besluttet, at Investeringstøtten udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen. I Erhvervspuljen omfatter prioriteringsfaktoren alene konverteringer fra naturgas til el, biomasse eller brint. I Erhvervspuljen blev prioriteringsfaktoren indført som en del af 'Klimaaf tale om grøn strøm og varme' af den 25. juni 2022 med henblik på at understøtte udfasningen af naturgas, herunder for at sikre uafhængighed af russisk naturgas. Det er således politisk besluttet, at prioriteringsfaktoren fokuserer på at øge det økonomiske incitament ved konvertering væk fra naturgas. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig, at CE's synspunkt er, at prioriteringsfaktoren bør udvides.

Det anbefales, at der i stk. 12 tilføjes en uddybning af, at dette specifikt kan være tilfældet, hvor der anvendes eget-produceret brændsel. Dette blandt andet fordi flere af de kulbrinter, der forekommer i raffinaderigas, ikke er at finde i listerne i bilag 3-5. Dialog med Energistyrelsen viser, at der ved ansøgning om tilsagn, i forbindelse med udfyldelse af skabelon for beregning af tilskudsstørrelsen, skal angives

det specifikke brændsel, et projekt påvirker. De virksomheder, der har en egenproduktion af brændsel kan i den sammenhæng være udfordret, medmindre brændslets karakteristika er tæt nok på ét af standardbrændslerne angivet i bilag 3-5, så dette kan bruges som substitut. Det anbefales, at der i vejledningen til udfyldelse af ansøgning om tilsagn gives specifikke instrukser til, hvordan et sådant eksempel skal håndteres.

For så vidt angår CE's bemærkninger til bekendtgørelsens bilag 3, 4 og 5 bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet at der for brændværdier og CO₂-emissioner for raffinaderigas, vil der i ansøgningsskemaet blive mulighed for at vælge raffinaderigas som energitype, og der indføres en standardforudsætning for CO₂-emissioner fra raffinaderigas. Der fastsættes ikke en obligatorisk brændværdi, men i stedet anvendes den konkrete brændværdi for den anvendte raffinaderigas. Ansøgningmaterialet vil indeholde detaljeret vejledning om, hvordan ansøgningsskemaet korrekt udfyldes.

§32 - Punkt 1 kan give grobund for unødvendig usikkerhed omkring hvilke vilkår, et givet projekt vil blive underlagt.

For så vidt angår opfattelsen af, at § 32 giver grobund for unødvendig usikkerhed om, hvilke vilkår, et givet projekt vil blive underlagt, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der er behov for, at Energistyrelsen kan fastsætte vilkår for tilsagn. Derudover bemærkes, at vilkårene vil blive beskrevet nærmere i vejledningen, samt at standardvilkår for tilsagn fremgår af bekendtgørelsen.

§34 - Dialog med Energistyrelsen giver forståelsen af, at bestemmelserne i §34, stk. 1-3 er dækkende for, at det er muligt at opnå en passende projekteringsperiode til at imødekomme de tidsmæssige restriktioner, der vil være omkring implementering af projekter på et raffinaderi.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker hertil, at det fremgår af bekendtgørelsen, at det er muligt at få dispensation for længden af projektperioden, der er angivet i bekendtgørelsen.

Bilag 1 - Da der i forbindelse med fastsættelse af det opnåelige støttebeløb vil være en betydelig forskel på, om det ansøgte projekt omhandler en optimering eller en udskiftning, påpeges nødvendigheden af fuld gennemsigtighed omkring kriterierne for, hvornår et projekt kan klassificeres som en optimering eller en udskiftning. Af bilag 1 fremgår det, at der ses på anlægsniveau, når projektets levetid skal defineres, mens der i §10 henføres til "udstyr" ved skelnen mellem optimering og udskiftning, hvilket skaber en uhensigtsmæssig tvivl.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker hertil, at levetidskategorierne vil blive beskrevet nærmere i ansøgevejledningen.

Bilag 2 - Der er en undren over for rationale bag, at kun projekter hvor der konverteres fra naturgas kan opnå den angivne prioriteringsfaktor. I teksten til bilaget nævnes fossile brændsler, og det er holdningen, at der må være en samfundsøkonomisk gevinst i at opprioritere alle projekter, hvor der sker en konvertering fra fossil energi til de nævnte energiformer, uanset fossil brændselstype. Som minimum virker den valgte prioritering som en forvridende forskelsbehandling, og det noteres, at der i de generelle bestemmelser omkring hvilke typer projekter, der kan opnå støtte, benyttes den generiske term "gas", hvor raffinaderiet dermed udelukkes fra at opnå støtte til udskiftning af nødvendige, gasfyrede dampkedler. Efterfølgende udspecificeres til naturgas, når der tales om prioriteringsfaktor for projekter, hvilket igen udelukker raffinaderiet fra at opnå et tilpas højt støtteniveau for at kunne gennemføre de afledte projekter, der følger af en reduktion i forbruget af raffinaderigas ved en omlægning til fossil-fri energiformer.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til svar angående bemærkninger til § 26. Endvidere henvises til besvarelsen af CE's generelle bemærkninger.

Bilag 3 - Det noteres, at raffinaderigas ikke er inkluderet i tabellen, og i og med at raffinaderigas ikke har en velspecificeret sammensætning, og samme sammensætning ikke er statisk over tid, vil det som udgangspunkt ikke være relevant at opstille standardforudsætninger for brændværdien. §26, stk.12, bør være tilpas garanti for, at raffinaderigas kan håndteres i regi af denne støtteordning.

Bilag 4 - Det noteres, at raffinaderigas ikke er inkluderet i tabellen, og i og med at raffinaderigas ikke har en velspecificeret sammensætning, og samme sammensætning ikke er statisk over tid, vil det som udgangspunkt ikke være relevant at opstille standardforudsætninger for CO₂-emissionsfaktoren. §26, stk.12, bør være tilpas garanti for, at raffinaderigas kan håndteres i regi af denne støtteordning, og det anbefales at udspecificere, at brint nævnt i tabellen henviser til brint fremstillet ved elektrolyse af vand.

Bilag 5 - Det anbefales at udspecificere, at brint nævnt i tabellen henviser til brint fremstillet ved elektrolyse af vand, hvis dette er tilfældet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til ministeriets bemærkning til § 26 stk. 12 længere oppe for så vidt angår CE's bemærkninger til bilag 3-5.

Dansk Erhverv (DE)

DE bakker op om det grundlæggende formål om at indføre en tilskudsordning målrettet virksomheder, der har sværest ved at omstille sig til den nye CO₂-afgift. **DE** mener, at det er positivt, at der ydes tilskud til udskiftning af virksomheders udstyr, der helt eller delvist anvender fossilt brændsel, hvilket kan bidrage til den nødvendige omstilling af de dele af industrien, som ikke har lettilgængelige muligheder for at elektrificere deres processer. **DE** bemærker, at det bør være en prioritet ved udmøntning af puljens midler, at elektrificering og energieffektivisering vægtes højt i tildelingen af støtte. **DE** stiller sig dog uforstående over for, at tilskudsordningen

indrettes som en pulje frem for et fradrag, da puljer ofte har store administrative omkostninger og risikerer at føre til u hensigtsmæssige stop-and-go-effekter, som kan slække på hastigheden af de omstillinger, der er nødvendige for frigøringen fra fossile brændsler.

DE finder generelt, at puljer bør erstattes af fradrag, som er mindre administrativt tunge og øger investeringssikkerheden for virksomheder, der skal foretage grønne investeringer, og **DE** henviser til et elektrificeringsudspil fra november 2024 med en anbefaling om, at der afsættes 5 mia. kr. frem mod 2030 til et effektiviserings- og elektrificeringsfradrag til erhvervslivet, hvor finansieringen stammer fra de 2 mia. kr., som er afsat til omstillingsstøtte til virksomheder, 1 mia. kr. fra omlægning af Erhvervspuljen, 1 mia. kr. fra reserve til grønt investeringsvindue samt 1 mia. kr. fra reserve til grøn omstillingsstøtte.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig Dansk Erhvervs forslag om at udmønte puljen som et fradrag, men henviser til, at det i den politiske aftale om udmøntning af omstillingsstøtten er besluttet at udmønte Investeringsstøtten via en tilskudspulje.

Hvad angår forslaget om, at elektrificering og energieffektivisering bør vægtes højt i Investeringsstøtten, gør Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet opmærksom på, at ordningens design følger den politiske aftale og derfor er indrettet med henblik at reducere CO₂-udledninger fra fossile brændsler.

Danske Tegl (DT)

DT finder ordningen positiv, men finder det dog u hensigtsmæssigt med en statisk fastlagt referenceperiode (2021-2023), da teglværkernes produktion og salg hænger uløseligt sammen med de økonomiske konjunkturer og udviklingen inden for byggebranchen.

DT forstår udkastet således, at reduktion i procesrelaterede CO₂-udledninger som følge af tilskudsberettigede projekter ikke kan medregnes som støtteberettiget CO₂-reduktion.

DT oplyser, at teglværkernes CO₂-udledning kan opdeles i brændselsrelaterede og procesrelaterede CO₂-udledninger, og i henhold til den nye emissionsafgiftslov, jf. lov nr. 619 af 11. juni 2024, skal der betales emissionsafgift af begge typer CO₂-udledninger, hvilket betyder, at teglværkerne kommer til at betale den nye emissionsafgift af en større CO₂-udledning, end hvad der potentielt kan opnås tilskud af. **DT** opfordrer derfor til, at reduktioner i procesrelateret CO₂-udledning opstået som følge af tilskudsberettigede projekter også kan medregnes som støtteberettiget CO₂-reduktion.

DT er af den opfattelse, at omkostninger til installation bør være omfattet af de støtteberettigede omkostninger, og **DT** opfordrer derfor til, at dette bliver præciseret i bekendtgørelsens § 22.

Endvidere finder **DT**, at kravet om at revisor skal erklære, at tilskudsbetingelserne er opfyldt, dvs. at ansøgereffektiviteten opfylder CO₂-intensitetskriteriet på minimum 2,3 %, herunder at det er opgjort korrekt, stiller nærmest umulige krav til revisor, hvilket i yderste konsekvens vil kræve, at der gennemføres et komplet afgiftsreview med henblik på at erklære sig på, at den beregnede afgiftsstigning er opgjort korrekt. **DT** finder det u hensigtsmæssigt, både for ansøgereffektiviteten, for revisor og for Energistyrelsen og opfordrer derfor til, at Energistyrelsen - som et bilag til bekendtgørelsen - udarbejder opgørelsesskabeloner, der kan anvendes til at opgøre afgiftsstigningen og bruttoværditilvæksten, sådan at disse centrale elementer i forhold til tilskudsordningen bliver opgjort på samme måde, uanset ansøgereffektivitet og revisionsfirma.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der er valgt en fast referencerperiode til opgørelse af virksomhedens CO₂-intensitet og CO₂-udledning for at gøre det gennemskueligt for virksomhederne, om de er en del af målgruppen for Investeringsstøtten. Perioden 2021-2023 er den seneste regnskabsmæssige periode forud for indfasning af den nye CO₂-afgift, og der er valgt en periode på 3 år for at tage højde for evt. udsving i virksomhedens CO₂-udledning.

For så vidt angår forslaget om også at omfatte procesrelaterede udledninger, henviser Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet til, at det i aftalen om udmøntning af omstillingsstøtten er besluttet, at Investeringsstøtten skal udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen. I Erhvervspuljen gives der alene tilskud til CO₂-reduktioner i energirelaterede udledninger.

Hvad angår, at DT efterspørger, at installation af udstyr omfattes af de støtteberettigede omkostninger, bemærker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at installation af udstyr allerede er en støtteberettiget omkostning. Dette vil blive præciseret i bekendtgørelsen, således det fremgår mere tydeligt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker endelig, at opgørelsesmetoden for CO₂ intensitet, afgiftsstigning og bruttoværditilvækst fremgår af bilag 9, og at denne opgørelsesmetode afgør, om virksomheden er en del af målgruppen. Der vil blive udarbejdet og offentliggjort en revisorinstruks, hvor det vil fremgå, hvad revisoren skal erklære. Ved udarbejdelsen af revisorinstruksen vil Energistyrelsen rådføre sig med et revisionsfirma med henblik på kvalitetssikring af instruksen.

Dansk Industri (DI)

Indledningsvist bemærker **DI**, at det er positivt, at processen for udmøntningen af den del af midlerne for den grønne omstillingspulje, som har været aftalt til Investeringsstøtten, begynder at tage fart, da det er finansieringsmuligheder, som energiintensive danske produktionsvirksomheder længe har efterspurgt som et medfinansieringsinstrument i deres grønne omstilling. **DI** finder det vigtigt, at midlerne i den grønne omstillingspulje aktiverer omstilling i de særligt udfordrede virksomheder, som oprindeligt tiltænkt i aftalen om grøn skattereform. **DI** anfører hertil, at et sæt

meget restriktive kriterier, som ganske få virksomheder kan opfylde, kan medføre, at lovende projekter, som kan bidrage til at gøre danske produktionsvirksomheder til best-practice eksempler, tabes på gulvet.

DI finder det for det første beklageligt, at ansøgninger om tilsagn om tilskud første gang kan indsendes i november 2025, hvilket giver omkring 1 års forsinkelse på adgang til puljens mider sammenlignet med det tidspunkt, som selve CO₂-afgiften indføres fra, og det stiller efter **DI's** opfattelse de pågældende virksomheder i en vanskelig situation implementeringsmæssigt og konkurrencemæssigt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker i relation til ovenstående, at Investeringsstøtten forventes at åbne for ansøgninger medio februar 2025 og ikke først i november 2025. Puljen er således åben medio februar til november og virksomhederne har således det meste af året til at søge tilskud fra ordningen.

For det andet foreslår **DI**, at de virksomhedsaktiviteter, der er omfattet af tilskuddet, anføres positivt af hensyn til sporbarheden til den politiske aftale, og **DI** opfordrer til, at afgrænsningerne genbesøges for at give mulighed for tilpasninger, såfremt ny viden opstår undervejs.

Hvad angår en positiv angivelse af de omfattede brancher/virksomhedskategorier bemærkes, at der bl.a. kan være branchekoder, som både dækker over virksomheder, som er omfattede og virksomheder, som ikke er. Ministeriet fastholder derfor vurderingen af, at det er mest hensigtsmæssigt at definere de omfattede virksomheder ud fra hvem, der ikke er omfattede (en negativliste).

DI anfører, at minimumstærsklen på 1.500 ton årligt ikke får nogen praktisk betydning, da de virksomheder, der er i målgruppen, og de forskellige kriterier i øvrigt vil lede til et højere minimumsniveau i praksis.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker i relation til minimumstærsklen, at afgrænsningen af målgruppen er fastsat ud fra den politiske aftale. Af aftalen fremgår "I fastlæggelsen af målgruppen vil der blive taget højde for at undgå, at virksomheder med meget små udledninger og dermed relativt lille absolut stigning i afgiftsbetaling indgår i målgruppen". Det vurderes, at grænsen på 1.500 ton CO₂ udelukker virksomheder med meget små udledninger fra at kunne søge tilskud.

DI stiller sig for det tredje skeptisk over for, hvordan kriterier for CO₂-intensitet bliver udmøntet, da det er uklart for **DI**, hvordan kriteriet relaterer sig til det oprindelige afgrænsningskriterium i den politiske aftale (en gennemsnitlig stigning i afgiftstrykket baseret på historisk udledningsniveau pr. kr. i bruttoværditilvækst svarende til over 100 ton CO₂e pr. mio. kr. i bruttoværditilvækst). **DI** er i den sammenhæng bekymret for, om der vil være virksomheder, som ville være kvalificeret under det oprindelige afgrænsningskriterium, som ikke vil være det under det reviderede kriterie.

Herudover er **DI** meget bekymret for, om man med den konkrete udformning af CO₂-intensitetskriteriet rammer den tiltænkte målgruppe for indsatsen, samt om der vil komme en tilstrækkelig konkurrence omkring midlerne i programmet. **DI** oplyser, at deres foreløbige sonderinger blandt energiintensive procesvirksomheder og deres rådgivere giver anledning til bekymring for, at kriteriet vil udelukke en væsentlig del af målgruppen fra at kunne deltage i konkurrencen om midlerne, og en gennemgang af regnskabs- og CO₂-udledningstal fra 16 udvalgte energiintensive virksomheder – som alle burde være klart inden for målgruppen – viser, at en række af disse virksomheder ikke vil klare afgrænsningskriteriet, som det er defineret på nuværende tidspunkt.

DI anfører videre, at kriteriet om virksomhedens bruttoværditilvækst kommer til at udelukke en række energiintensive virksomheder med høje lønomkostninger og positiv økonomi fra at søge puljen, uanset om disse har en væsentlig CO₂-udledning, er stærkt konkurrenceudsatte og ville kunne levere betydelige og relativt billige CO₂-reduktioner.

For det fjerde finder **DI** det vigtigt, at forligspartierne ved selvsyn kan vurdere, om udmøntningen af midlerne er i aftalens ånd, og om de særligt udfordrede virksomheder håndteres på et robust og fair måde. **DI** anser det derfor betydningsfuldt, at der politisk er transparens omkring og opmærksomhed på, at en række energiintensive, konkurrenceudsatte industrivirksomheder med vanskelige omstillingsprocesser risikerer ikke at have mulighed for at søge investeringsstøtteordningen, hvis kriteriet fastholdes som foreslået.

DI foreslår derfor, at man i denne proces får politisk opbakning til at supplere adgangskriteriet omkring CO₂-intensitet med et absolut kriterie for virksomhedernes CO₂-udledning, og til at en virksomhed er kvalificeret til at byde ind på investeringsstøtteordningen, såfremt et af de to kriterier er opfyldt. **DI** vurderer, at en grænse for virksomhedernes CO₂-udledning på f.eks. 10.000 ton vil løse mange af de ovenfor beskrevne udfordringer samtidig med, at det stadig vil være en relativt afgrænset målgruppe, der kan byde ind på ordningen. I modsat fald ønsker **DI** en justering af kriteriet for CO₂-intensitet ved at sænke den foreslåede %-sats for CO₂-intensitet kraftigt.

DI gør opmærksom på, at der tilsyneladende er særdeles relevante virksomheder i målgruppen, hvis CO₂-intensitet ud fra de opstillede kriterier ligger helt nede i et spænd mellem 1-1,25%, og hvis ovenstående ikke kan imødekommes, bør der som minimum være mulighed for, at virksomhederne kan vælge mellem, om man vil lave beregningen af CO₂-intensiteten baseret på tal ud for de sidste tre regnskabsår, eller kun for det seneste, da der for nogle virksomheder kan være sket nogle afgørende ændringer inden for det seneste regnskabsår, som afgrænsningen bør tage med i betragtning, men som "drukner" i en gennemsnitsbetragtning henover tre år.

Hvad angår brugen af CO₂-intensitet som paramenter i målgruppeafgrænsningen blev det med aftalen besluttet, at afgrænse målgruppen til virksomheder, som har en gennemsnitlig stigning i afgiftstrykket svarende til over 100 ton CO₂ pr. mio. kr. i bruttoværditilvækst. De 100 ton CO₂ pr. mio. kr. i bruttoværditilvækst er således anvendt i målgruppeafgrænsningen, samtidig med at der er taget højde for de differentierede stigninger i CO₂-afgiftssatser. På den baggrund er den påkrævede afgiftsstigning, som svarer til 100 ton CO₂ pr. mio. kr. bruttoværditilvækst, beregnet til 2,3 pct. af virksomhedens årlige bruttoværditilvækst.

Den påkrævede afgiftsstigning vurderes at opfylde ambitionen i den politiske aftale om, at ordningen skal målrettes de virksomheder, som rammes hårdest af afgiften, og sikrer samtidig, at virksomhederne konkurrerer på lige vilkår i forhold til at de omfattes af differentierede CO₂-afgifter.

Særligt i relation til gas finder **DI** det vigtigt at være opmærksom på spørgsmålet om gassens rolle i den grønne omstilling, og at naturgas dels kan bidrage til at sænke CO₂-udledningerne i forhold til andre fossile brændsler, dels er vejen til biogasomstilling. Fravælges gas-teknologiløsninger i ordningen, kan gasafhængige virksomheder ifølge **DI** få vanskeligt ved at foretage en fuld grøn omstilling. **DI** gør opmærksom på, at biogas overhovedet ikke nævnes i bekendtgørelse i modsætning til andre typer af vedvarende energi, hvilket må være enten en misforståelse eller blot overset. **DI** peger også på andre barrierer ift. biogas såsom CO₂-afgiften på ledningsført biogas, men er af den klare opfattelse, at der ligesom i Sverige snarligt kan indføres en generel dansk CO₂-afgiftsfritagelse af al ledningsført biogas i tråd med EU-Kommissionens vurdering af, at det er fuldt ud juridisk og praktisk muligt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det i aftale om udmøntning af omstillingsstøtten blev besluttet, at Investeringsstøtten udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen. Inden for Erhvervspuljen er det ikke muligt at søge tilskud til udskiftning til en ny gaskedel, uanset om gaskedlen anvendes til naturgas eller biogas. I henhold til EU's statsstøtteregler kan der ligeledes ikke gives tilskud til nyt udstyr, der anvender fossile brændsler.

Endvidere bemærkes, at der ikke gives tilskud til etablering af et biogasanlæg samt køb af biogascertifikater. Det bemærkes endvidere, at CO₂-afgiften på ledningsført biogas ikke fastsættes i denne bekendtgørelse.

DI gør videre opmærksom på, at målgruppen for Investeringsstøtten under den grønne omstillingsstøtte er bredere om end antalsmæssigt afgrænset for at få mest CO₂-reduktion for midlerne end for den almindelige Erhvervspulje og omfatter bl.a. raffinaderierne, hvorfor man ved udformningen af bekendtgørelsen bør være opmærksom på de særlige forhold og udfordringer, der gør sig gældende for denne målgruppe, og udformer rammerne i ordningen, så det også er muligt for de nye målgrupper at gøre brug af programmet og bidrage til grønne omstilling.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til ministeriets svar til Crossbridge Energy.

DI anbefaler, at bekendtgørelsen bliver lidt tydeligere på "positivlisten" og giver virksomhederne en mulighed for at træffe omstillingsbeslutninger i et kort- og langsigtet perspektiv og henviser i den sammenhæng til den kommende driftsstøttepulje.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at vil det blive uddybet i ansørgervejledningen, hvilken type projekter, der kan få tilskud.

DI opfordrer herudover til, at der vises størst mulig fleksibilitet, så virksomhederne trods ordningens forsinkelse får de bedste muligheder for hurtige klimaindsatser for at imødegå CO₂-afgiften og bidrage til at realisere klimaindsatsen, og **DI** henviser til sammenhængen med driftsstøtten.

For så vidt angår udvisning af størst mulig fleksibilitet ift. virksomhederne, henviser Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet til, at det i henhold til EU's statsstøtteregler ikke er muligt at give tilskud til projekter, som er påbegyndt, inden virksomheden har ansøgt om tilskud. Og for så vidt angår muligheden for at støtte med mere end 500 kr. pr. ton reduceret CO₂, henvises til aftale om udmøntning af omstillingsstøtten, hvor det er besluttet, at Investeringsstøtten udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen, hvor støttesatsen er på 500 kr. pr. ton reduceret CO₂.

I relation til tilskudsstørrelsen gør **DI** opmærksom på, at der for de særligt udfordrede virksomheder ofte er noget højere CO₂-reduktionsomkostninger knyttet til projekterne, og **DI** opfordrer til en mulighed i ansøgningerne for at redegøre for projekternes CO₂-reduktionsomkostningsniveau, og at der sammenholdt med de potentielle reduktionspotentialer sker en samlet afvejning, så der kommer mest mulig klima for pengene. **DI** betvivler, at en begrænsning til 500 kr. pr. ton CO₂ vil kunne realisere de største mængder CO₂-reduktion.

DI efterspørger mulighed for en højere støttesats og længere levetider end angivet i bekendtgørelsen. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser til, at det i udmøntningsaftalen fremgår, at støtten skal udmøntes inden for rammerne af det eksisterende set-up i Erhvervspuljen. Erhvervspuljens støttesats er 500 kr. pr. reduceret ton CO₂ og projektets levetid.

Herudover påpeger **DI**, at det ofte er de lidt større virksomheder, som har den store del af virksomhedernes samlede udledninger, og at der bør være en afvejning af, om der med kriterierne er en risiko for at overse et væsentligt reduktionspotentiale, som kun kan aktiveres via tilskud, og **DI** anbefaler, at der sker en konkret afgrænsning af virksomhedskategorierne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at virksomhedsstørrelse er defineret ud fra EU's virksomhedsbegreb, og at denne definition skal følges, når der ydes statsstøtte.

DI opfordrer videre til, at oplysningerne om før-efter energiforbruget suppleres med projektets effekt på CO₂-udledningen før- og efter projekter samt på virksomhedens samlede indsats, således at der sker en samlet og robust afvejning af projekt og virksomhed.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at oplysningerne om før-efter energiforbruget suppleres med projektets effekt på CO₂-udledningen før- og efter projekter. Hertil bemærkes, at tilskuddet beregnes på baggrund af netop CO₂-udledningen, som beregnes ud fra energiforbruget.

DI opfordrer afslutningsvis til at gøre tilskudspuljerne brugervenlige ift. ansøgning og anvendelse af troværdig data samt i forhold til at administrere myndighedsmæssigt, også i forhold til det nye klimasyn, hvor nogle oplysninger bør kunne genanvendes, idet virksomhederne gerne vil bidrage til den grønne omstilling og har brug for hurtige processer for at kunne sænke CO₂-udledningerne hurtigst muligt og imødegå den kommende CO₂-afgift.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker hertil, at Energistyrelsen har haft stort fokus på ordningens brugervenlighed og har derfor løbende haft dialog med DI og andre relevante interessenter ift. indretning af ordningen.

Drivkraft Danmark (DD)

DD henviser til den politiske aftale fra 19. marts 2024 om omstillingsstøtte ifm. Grøn skattereform og anfører, at aftalen skal hjælpe de virksomheder, der har sværest ved at omstille sig samt understøtte de forskellige tekniske omstillingsmuligheder, som virksomhederne i industrien og erhvervslivet har, herunder raffinaderierne.

DD anfører videre, at de to danske raffinaderier, Crossbridge Energy og Kalundborg Refinery, samlet er de væsentligste "bidragsydere" til støttepuljen via den CO₂-afgift, de er pålagt gennem Grøn Skattereform. **DD** finder det meget problematisk, at støttepuljen læner sig så detaljeret op ad principperne fra Erhvervspuljen, hvorfor en række definitioner og principper ikke tager højde for de særlige og komplekse forhold, der gælder for raffinaderierne, hvilket i praksis kan afskære raffinaderierne fra at opnå støttemidler til projekter med store reduktionspotentialer.

DD foreslår, at bekendtgørelsen tilpasses, så den tager højde for de særlige og komplekse forhold, der gælder for raffinaderierne. **DD** finder det problematisk, at bekendtgørelsen ikke tager højde for raffinaderiernes store egenproduktion af raffinaderigas, hvilket begrænser raffinaderierne i at modtage støttemidler til projekter med betydelige reduktionspotentialer – i strid med intentionerne bag den politiske aftale. **DD** foreslår derfor en tilpasning af § 10, så den behandler raffinaderigas separat, og der i bekendtgørelsen skelnes mellem fossile brændsler, der sources fra

eksterne kilder, og de, der opstår som en naturlig/uundgåelig del af virksomhedens produktionsprocesser. Tilsvarende skal prioriteringsfaktoren, jf. bilag II, udvides til også at omfatte raffinaderigas.

DD finder det videre uheldigt, at interne projektkostninger ikke kan indgå i opgørelsen af støttebeløbet, da raffinaderier er store komplekse enheder, hvor ekspertise i forhold til planlægning, projektering, optimering mv. primært findes "in-house" og er både omkostningstunge og afgørende i udviklingen af projekter.

DD anfører herudover, at hvis målet er at udnytte rammerne under gruppefritagelsesordningen (30 pct.) fuldt ud til gavn for den enkelte virksomhed og sikre optimale rammer for virksomhedens omstilling, giver det ingen mening, at støttebeløbet i praksis reduceres betragteligt ved, at for eksempel interne projekteringsomkostninger ikke kan tælle med i opgørelsen af støttebeløbet. **DD** finder således, at muligheden for kunstigt opskruede interne omkostninger kan undgås, hvis revisionskravene i bekendtgørelsen udvides til at omfatte interne projekteringsomkostninger. **DD** oplyser afslutningsvis, at de støtter høringssvaret fra Crossbridge Energy.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser i det hele til sine bemærkninger til høringssvaret til Crossbridge Energy.

Klimabevægelsen (KB)

KB foreslår, at administrationen af ordningen og kriterierne for tildeling af tilskud ændres, således at der ved tildelingen af tilskud sigtes mod at opnå størst mulig CO₂-reduktion og størst mulig energibesparelse inden for det samlede tilskudsbeløb, således at de projekter, hvor der opnås den største CO₂-reduktion og største energibesparelse, prioriteres højest i tildelingen af støtte. **KB** anfører, at der med den nuværende udformning af bekendtgørelsen ydes et tilskudsbeløb til alle projekter udelukkende med udgangspunkt i den forventede afgiftsbetaling i virksomheden, jf. § 8, og at ordningen i sin nuværende form i realiteten er en erhvervsstøtteordning uden sigte på at opnå den størst mulige reduktion af drivhusgasser. **KB** finder, at fokus i ordningen bør være på "mest muligt klima for pengene".

Med henvisning til bilag 2 og 4 om en standardiseret CO₂-emissionsfaktor for alle typer af fjernvarme og en ensartet prioriteringsfaktor for fjernvarme i anfører **KB**, at de reelle CO₂-udslip i forskellige fjernvarmeområder og ved forskellige fjernvarmeværker er meget forskellige afhængig af brændselstype og teknologi. Ifølge Energi-statistik 2023 udgør olie, naturgas, kul og ikke-bionedbrydeligt affald mere end 21 % af den samlede fjernvarmeproduktion i Danmark, og **KB** foreslår, at der i vurderingen af eventuelle CO₂-reduktioner ved overgang fra naturgas til fjernvarme i stedet tages udgangspunkt i de pågældende fjernvarmeværkers faktiske drivhusgasudledning, som allerede oplyses af fjernvarmeselskaberne.

KB finder det uacceptabelt, at der forudsættes CO₂-neutralitet ved anvendelse af biomasse, jf. ovennævnte 0-CO₂ emissionsfaktorer for forskellige biomassetyper

og ensartede prioriteringsfaktorer for biomasse, da biomasse som udgangspunkt ikke et CO₂-neutralt brændsel. **KB** opfordrer derfor til opstilling af tydelige krav om en reel og kontrolleret bæredygtigheds certificering af den anvendte biomasse ved projekter, hvor der konverteres til brug af biomasse.

Afslutningsvis anbefaler **KB** i forhold til revision af Klimaloven, at importen af træ til afbrænding forbydes inden 2035, og at afbrænding af træ-biomasse er reduceret i 2035 med mindst 90 % set i forhold til 1990.

Ministeriets bemærkninger:

KB foreslår, at kriterierne for tildeling af tilskud ændres, således at der ved tildelingen af tilskud sigtes mod at opnå størst mulig CO₂-reduktion og energibesparelse. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet henviser hertil, at det i aftalen om udmøntning af omstillingsstøtten er besluttet, at Investeringsstøtten skal udmøntes inden for det eksisterende set-up af Erhvervspuljen, hvor tilskuddet tildeles efter først-til-mølle-princippet. Endvidere bemærkes det, at en virksomheds afgiftsbetaling ikke har nogen betydning for tilskuddets størrelse, da tilskuddet primært beregnes på baggrund af CO₂-reduktionens størrelse.

KB anfører, at det reelle CO₂-udslip i forskellige fjernvarmeområder og ved forskellige fjernvarmeværker er meget forskelligt. Hertil bemærkes, at CO₂-emissionsfaktoren for fjernvarme er fastsat som forventede CO₂-emissionsfaktorer for 2030, som følger af Klimastatus og -fremskrivning. Ligeledes vurderes det, at det administrativt er nemmere for både virksomhederne og Energistyrelsen, at der anvendes en fast værdi.

Til KB's bemærkning om CO₂-emissionsfaktoren for biomasse bemærkes det, at dette ikke fastsættes i denne bekendtgørelse.

Landbrug & Fødevarer (LF)

LF finder det presserende, at ordningen hurtigst muligt åbner op for ansøgninger, så virksomhederne understøttes i deres omstilling, og bakker op om udformningen af tilskudsordningen, som bygger videre på erfaringerne med udvikling af Erhvervspuljen. **LF** er dog skeptisk over for de virksomhedsrelaterede betingelser, der skal opfyldes for, at virksomheder kan søge om tilskud, og med kravet til virksomhedernes CO₂-intensitet ift. afgiftstryk er **LF** bekymret for, om en stor del af målgruppen afskæres fra at anvende puljen til deres omstillingsprojekter.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at den foreslåede grænse på 2,3 pct. stigning i afgiftstrykket ift. virksomhedens bruttoværditilvækst sikrer, at investeringsstøtten målrettes CO₂-intensive virksomheder, der rammes hårdest af CO₂-afgiften. Samtidig sikrer kriteriet, at virksomhederne konkurrerer på lige vilkår i forhold til deres faktiske afgiftsstigning. Samlet set vurderer Klima-, Energi- og Forsy-

ningsministeriet, at afgrænsningen bedst muligt opfylder intentionen fra den oprindelige aftale om en Grøn Skattereform for industrien, som har til formål at hjælpe dem, der rammes hårdest af den nye CO₂-afgift.

Marine Ingredients Denmark (MID)

(MID) ser positivt på den nye tilskudsordning, da den er afgørende for en energiintensiv branche som den danske fiskemels- og fiskeolieproduktion. **MID** oplyser, at den grønne omstilling kræver store investeringer i energireoveringer, som branchen ikke kan finansiere alene, og at det derfor var vigtigt, at aftalen om omstillingsstøtten fra Grøn skattereform inkluderede fiskeforarbejdningssektoren under almindelig proces. **MID** finder det dog beklageligt, at der ikke kan ydes tilskud til store virksomheder, der tilhører fiskeforarbejdningssektoren, og at denne begrænsning skaber en væsentlig udfordring, da store virksomheder ofte har en central rolle i branchens produktion og samtidig står over for betydelige omkostninger i forbindelse med den grønne omstilling. Ekskluderingen af disse virksomheder udgør ifølge **MID** en forskelsbehandling i forhold til andre industrier, og **MID** opfordrer til, at alle aktører i branchen får mulighed for at deltage i omstillingen på lige vilkår. **MID** påpeger desuden en urimelig forskelsbehandling i relation til tilskudssatser og maksimale støttebeløb, idet tilskudssatserne inden for forarbejdning og afsætning af fiskevarer eller akvakulturprodukter begrænses til maksimalt 50 % af de støtteberettigede omkostninger og det maksimale tilskud til 1,25 mio. euro pr. virksomhed om året.

MID anfører afslutningsvis, at der er et behov for omfattende støtte til omlægning og en hurtig udbygning af elnettet, da virksomhederne i sektoren har energikrævende produktion og er placeret i områder med utilstrækkelig elforsyning, hvorfor det er afgørende at udvide elnettet hurtigt for at muliggøre implementering af bæredygtige energikilder og sikre branchens bidrag til de nationale klimamål samtidig med, at der tages højde for risikoen for forringet international konkurrenceevne.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan oplyse, at der er indledt en dialog med EU-Kommissionen med henblik på at få Kommissionens godkendelse af, at store virksomheder inden for fiskeforarbejdningssektoren omfattes i ordningen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oplyser, at den absolutte grænse på 1,25 mio. euro pr. virksomhed om året og det procentvise tilskudsloft på 50 pct. for små og mellemstore virksomheder i fiskeforarbejdningssektoren er fastsat i henhold til EU's statsstøtteregler.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig bemærkningerne angående elnettet, som dog vurderes at falde udenfor bekendtgørelsens anvendelsesområde.